РІК ЗАЛОЖЕНЯ 1893.

"СВОБОДА"
"LIBERTY"
виходить три рази на тиждень
вівторок, четвер і суботу,
видає
„УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ"
83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.

Всі листи, моні-ордери і чеки треба виписувати на адресу „SVOBODA".

СВОБОДА

ESTABLISHED 1893.

"SVOBODA"
("LIBERTY")
the Ukrainian Newspaper
published three times a week
Tuesday, Thursday and Saturday,
by Ukrainian National Association
at 83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.

The best advertising medium.
Rates furnished on application.

Урядовий орган Українського Народного Союза — "SVOBODA" — Official organ of Ukrainian National Association.

РІК XXIII. ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ., субота 29-го мая 1915. Ч. 62. VOL. XXIII. JERSEY CITY, N. J., Saturday, May 29, 1915. N. 62.

ПЕРЕМИШЛЬ ОКРУЖЕНИЙ ЗІ ВСІХ СТОРІН.

За три дні стратили Москалї коло Перемишля 30.000 в полонених і 103 гармати.

Австрійці переломили російську лінію між Дрогобичем і Стриєм.

Турки затопили два англійські кораблї „Тріюмф" і „Меджестік".

В ГАЛИЧИНІ І НА БУКОВИНІ:

ДРУГИЙ ДЕНЬ ВЕЛИКОЇ БИТВИ НАД СЯНОМ. — ПОЛОНЕНО 4.000 МОСКАЛЇВ.

БЕРЛІН (через Лондон), 27. мая. — Нинїшний урядовий звіт ґенерального штабу подає отсї вісти про дальші успіхи в битві над Сяном:

„Союзні війска під командою Макензена посувають ся наперед з добрим успіхом.

„На полудневий схід від Радимна союзні війска взяли приступом село Сьвяте по довшій кровавій битві. На схід від Радимна перейшли наші війска коло Загороди ріку Сян. Найбільше відзначив ся тут 6. угорський корпус, який здобув приступом міст.

„На схід від Ярослава посунули ся союзні війска знова дальше наперед. Місцевости: Ляшки, Кочениця і Запалів опинили ся в наших руках. Москалї стратили знова поверх 4.000 в полонених.

„Число полонених і скількість здобутих матеріялів збільшає ся з кождою годиною".

ТРЕТИЙ ДЕНЬ ВЕЛИКОЇ БИТВИ НАД СЯНОМ. — ПОЛОНЕНО 5.000 МОСКАЛЇВ.

ВІДЕНЬ (через Лондон), 27. мая. — Сильний опір російської армії на схід від Сяну і на полудневий схід від Перемишля переломано. Нову оборонну лінію Москалїв, які робили надлюдські зусиля, щоби лише задержати Перемишль у своїх руках, розірвано в кількох місцях.

Нинїшний звіт австрійського ґенерального штабу звучить:

„Наш 6. корпус взяв приступом горбки коло Нїневич (на схід від Радимна), на яких Москалї були сильно укріпились. 2.000 Москалїв і 6 гармат попало ся в наші руки.

„На полудневий схід від Перемишля союзні війска переломили російську лінію і приступом взяли сильно укріплені становища Москалїв в Гусакові. Притім полонено 2.800 Москалїв і здобуто богато машинових крісів. Крім того забрано велику скількість воєнного матеріялу".

ЧИСЛО МОСКАЛЇВ, ПОЛОНЕНИХ В БИТВАХ КОЛО ПЕРЕМИШЛЯ, ЗРОСЛО ВЖЕ ДО 30.000.

БЕРЛІН (через Лондон), 27. мая. — Австрійський урядовий звіт подає про вислід дальше триваючої битви над Сяном отсї вісти:

„Армія ґенерала Макензена наступає дальше на Москалїв, які утїкають на схід від Радимна і Загороди. Вже давнійше приготовлені а тепер ще скріплені становища Москалїв над Сяном взято приступом. Воєнна добича росте з кождою годиною. В часї триденної битви полонено над Сяном і на полудне від Перемишля понад 30.000 Москалїв, здобуто 103 гармат і 109 машинових крісів. Також забрано 14 возів амуниції крім богато иншого воєнного матеріялу".

ПЕРЕМИШЛЬ ОКРУЖЕНИЙ ЗІ ВСІХ СТОРІН.

БЕРЛІН (через Лондон), 27. мая. — З головної кватири військової під Перемишлем доносять, що австрійські та нїмецькі війска вже з трох сторін окружили Перемишль. На північ від Перемишля союзні війска дійшли вже до ріки Сяну. Гостинець і зелїзничий шлях, який веде з Перемишля до Львова, находить ся вже під огнем австрійської артилєрії. Російська залога в Перемишли лише при помочи пільних доріг удержує зносини з армією поза Перемишлем.

Австрійсько-угорські і нїмецькі війска є віддалені всего кілька тисяч кроків від зовнїшних фортів колишної кріпости. Деякі з фортів взято вже під огонь, хоч правильне острілюванє Перемишля ще не зачало ся.

По занятю Перемишля Москалї з великим поспіхом взяли ся наново укріпляти знищені форти. Через два місяцї працювало без перестанку около 8.000 робітників, щоби форти пристособити до оборони. В тій цїли переведено головно бетонові працї, поправлено земельні насипи і перешкоди перед фортами.

Москалї постановили за всяку цїну боронити Перемишля.

Очевидно, що про Перемишль яко кріпость тепер не може бути мови. Всеж таки, користаючи з доброго положеня фортів, Москалї зможуть якийсь час ставити сильний опір.

З дотеперішного поведеня австрійської армії треба заключати, що їй розходить ся передівсїм о се, щоби найперше окружити Перемишль зі всїх боків. Доперва тодї приступить до властивої облоги і здобуваня. Сю цїль вже Австрійцї в значній мірі осягнули, окружаючи Перемишль з трох боків. Лише від сходу Москалї мають ще можливий відворот. Коли Австрійцям удасть ся переломити і прогнати Москалїв з Гусакова, де якраз тепер відбуває ся битва, тодї окруженє Перемишля буде зовсїм довершене, а тимсамим і доля його порішена.

Скільки людий числить під ту пору російська залога в Перемишли, точно годї оцінити. В кождім случаю вона не буде виносити біляше ніж 20.000 до 25.000 війска. Таксамо і число гармат є не дуже велике. Чейже годї припускати, щоби російський ґенеральний штаб був вже так немудрий, щоби жертвувати на певну загибіль богато війска і оружя, якого і так всюди йому не достає.

ВІДЕНЬ (через Лондон), 27. мая. — Окруженє Перемишля поступило скоро наперед. Союзні війска дійшли від полудня до зелїзничого шляху Перемишль-Львів, у віддаленю 18 миль на схід від Перемишля.

Москалї, які заняли були сильні становища на північ від Перемишля на західнім березї Сяну, зістали цїлковито розбиті в триденній битві коло Перемишля. Їх відворот перемінив ся в дику утечу. При гоненю Москалїв віддали велику услугу нові 6-цалеві гармати, які цїлі відділи Москалїв нищили в однїй хвилї.

Воєнні знавцї, які брали участь в послїдній битві, подають, що в російській армії, яка тепер складає ся по найбільшій части з нових невправлених рекрутів, брак всякої карности і хоробрости, якою відзначали ся Москалї в давнїйших боях. Се є головною причиною великого числа полонених Москалїв.

ПОБІДА АВСТРІЙЦЇВ КОЛО СТРИЯ.

ВІДЕНЬ (через Лондон), 27. мая. — Австрійська армія на лінії між Дрогобичем а Стриєм робить дальше великі успіхи. Переломанє російської лінії коло Стрия має велике значінє на дальший розвій воєнної акції в напрямі Львова.

Про битву коло Стрия подає урядове оголошенє отсї вісти:

„Нїмецькі і австрійські війска під командою ґенерала Александра Лїзінґена переломили російську лінію в области між Дрогобичем а Стриєм. Страти Москалїв великі.

„На полудне від міста Стрия заняли союзні війска Грабовичі (село безпосередно під Стриєм)".

Побіда коло Стрия буде мати незвичайний вплив на розвій дальшої воєнної акції в Галичинї. Занятє Стрия прискорить в першій мірі очищенє східно-полудневої Галичини з Москалїв. З другої сторони Москалї будуть приневолені утїкати відси на північ в напрямі Львова. З дотеперішної акції союзних армій в Галичинї годї відгадати їх дальший плян. Всеж таки показуєть ся, що вони в трох напрямах зближають ся до Львова. Від заходу посувають ся на лінії Радимно-Краковець, від полудневого заходу на лінії Самбір-Комарно і від полудня здовж зелїзничого шляху Стрий-Львів. Коли не зайде жадна більша перешкода, то можна надїяти ся в короткім часї увільненя столицї Галичини від наїзду московської дичі.

В ЛОНДОНІ ТРАТЯТЬ ВЖЕ ЗОВСІМ НАДІЮ НА ПОБІДУ РОСІЇ.

ЛОНДОН, 27. мая. — Одна побіда за другою нїмецьких і австрійських війск в Галичинї викликала в Анґлії дуже велике пригнобленє. Воєнні знавцї, які працюють яко співробітники при часописях, всї майже без виїмка, признають, що треба дуже довгого часу, щоби російська армія могла перейти до офензиви, коли вона взагалї ще зможе прийти до себе після величезних страт в послїдних битвах в Галичинї.

Воєнні круги в Анґлії побоюють ся, що російські війска будуть мусїли небаром опорожнити не лише цїлу Галичину але і Польське Королївство враз з Варшавою. В тім случаю Нїмцї і Австрійцї були би в змозї велику часть своїх війск перекинути на воєнний терен у Францїї і Італії та розпочати тут на великі розміри нову акцію.

„УСТУПЛЕНЄ" 12 РОСІЙСЬКИХ ҐЕНЕРАЛЇВ.

ПЕТРОГРАД (через Лондон), 27. мая. — Після послїдної неудачі в Галичинї відкликано 7 ґенералів з їх становищ яко командантів армій. Тих 7 зовсїм уступило. 5 инших ґенералів перенесено з полевої служби і приділено їх до відділів транспортових і комісій.

Зміни щодо осіб на становищи командантів загально надїяно ся по гостинї царя в Галичинї. Тому сї зміни не були великою несподїванкою. Імен усунених ґенералів доси публично ще не оголошено.

Не знати, чи „усуненє" перевів тим разом сам цар, чи може Николай Николаєвич? Та щож порадять і найлїпші ґенерали, коли їх жовніри голодні і босі, ще й до того в палки узброєні. Ходять чутки, що небаром вже і зелїзних палок бракнє, а найвисша російська управа поручила „своїм фабрикантам" доставити деревляну збрую.

ҐЕНЕРАЛ СЄЛЇВАНОВ ПІЙШОВ СЛЇДАМИ СВОЇХ ТОВАРИШІВ.

ПЕТРОГРАД, 27. мая. — „Русское Слово" доносить отсе про долю ґенерала Сєлїванова:

„Ґенерал Сєлїванов, герой Перемишля, сповнивши славно свою задачу, повернув до Петрограду.

„Довга облога Перемишля не могла не вплинути на здоровлє ґенерала. В послїдних часах його мучила давна рана, яку віднїс ще перед 10 роками у Владивостоцї.

„Фізичне ослабленє змусило ґенерала Сєлїванова відїхати до Петрограду. Назад до Перемишля він вже не поверне. Також кажуть, що Сєлїванов „заболєл умопомєшательством".

Пійшов і Сєлїванов слїдами своїх товаришів, як Ренненкампфа, Рузского, Сіверса і прочих. Хоч Москалї пишуть, що їх герой збожеволїв з радости з причини занятя Перемишля, то все те видає ся дуже підозрілим. Зовсїм певно можна припускати, що з його хоробою лучить ся тїсно послїдний погром Москалїв в Галичинї. Як відомо, після здачі Перемишля Москалям, російська армія з під Перемишля пійшла на поміч в Карпати. Ґенерал Сєлїванов обіймив був головну команду над III. армією. Доля III-ої армії є звісна. З неї не богато остало ся. В тім належить шукати причини хороби ґенерала.

ВІЙНА З ІТАЛЇЄЮ:

ПЕРШІ БИТВИ НА ІТАЛЇЙСЬКІЙ ГРАНИЦЇ. — МАШИНОВІ КРІСИ ЗНИЩИЛИ ДВІ ІТАЛЇЙСЬКІ КОМПАНІЇ.

ВІДЕНЬ (через Лондон), 27. мая. — Про перші битви на теренї війни з Італїєю подає урядовий звіт австрійського ґенерального штабу отсї вісти:

„На границї Тиролю, в кількох місцях на полудневий схід від Трієнту, неприятель перейшов на нашу територію і розпочав острілювати тяжкими гарматами наші пограничні кріпости. Коло Капріле, на північний схід від Трієнту, відділ машинових крісів знищив цїлковито 2 компанії італїйських стрільців.

„На границї Каринтії доси спокійно.

„На границї Побережа відбувають ся перестрілки між передними сторожами. Італїйські війска перейшли в кількох місцях границю і зближають ся до наших укріплених становищ здовж ріки Ізонцо".

Границя Австрії з Італїєю йде здовж полудневої границї Тиролю, західно-полудневої границї Каринтії і західної границї Побережа (Побереже обіймає край Істрію з Трієстом і міста Горицію і Градиску).

Коли Австрія у війнї з Італїєю займе становище виключно оборонне, то тодї ледви чи прийде до якоїсь більшої битви. Гористий терен не позволяє на розвиненє великої сили війска. Війна буде тодї складати ся з цїлого ряду поменьших битв в горах, в яких будуть брати участь лише малі відділи. Така війна вимагає від жовніра більшого знаня воєнної штуки і ріжних способів, а тим Італїйцї не грішать.

Австрія виступить до зачіпної війни з Італїєю, коли вже упорає ся з Москалем.

НА МОРИ:

ТУРКИ ЗАТОПИЛИ АНҐЛЇЙСЬКИЙ ВОЄННИЙ КОРАБЕЛЬ „ТРІЮМФ".

ЛОНДОН, 26. мая. — Анґлїйська фльота в Дарданелях понесла знова тяжкий удар. Міністерство маринарки оголосило урядово в нинїшнім звітї, що воєнний корабель „Тріюмф" зістав затоплений. Велика часть залоги, яка числила понад 700 людий, потонула. Точного числа щодо страт в людях ще нема.

Урядовий звіт звучить:

„Воєнний корабель „Тріюмф", поцїлений торпедою турецького підводного судна, потонув протягом 7 мінут. „Тріюмф" находив ся тодї недалеко побережа полудневої части півострова Ґаліполї, де якраз висаджувано на сушу австралїйський корпус.

„Більшість офіцирів і людий залоги виратувано. Між ними находить ся також і капітан корабля. Турецька підводна лодка утїкла перед погонею наших торпедовцїв".

Корабель „Тріюмф", побудований в р. 1904, належав до найменьшої кляси воєнних кораблїв. Його містота числила 12.000 тон. Його зорyженє складало ся з 42 гармат, побільшій части меньшого калїбру.

АНҐЛЇЙСЬКИЙ ВОЄННИЙ КОРАБЕЛЬ „МЕДЖЕСТІК" ЗАТОПЛЕНИЙ.

ЛОНДОН, 27. мая. — Анґлїйське міністерство маринарки оголосило нинї урядово, що турецька підводна лодка затопила в Дарданелях великий воєнний корабель „Меджестік".

Отсе урядове оголошенє звучить:

„Неприятельська підводна лодка поцїлила торпедою і затопила воєнний корабель „Меджестік", який був під командою капітана Телбота. Се лучило ся якраз тодї, коли корабель острілював побереже півострова Ґаліполї, щоби хоронити війско, яке під ту хвилю перевожено з кораблїв на сушу.

„Майже всї офіцирі і жовніри зістали уратовані".

Корабель „Меджестік", побудований в р. 1895, належав до більших воєнних кораблїв Анґлії. Його містота числила 15.000 тон. Його зорyженє складало ся зі 40 великих і меньших гармат.

„Меджестік" є з ряду пятий анґлїйський корабель, який пійшов на дно моря в Дарданелях. Крім сего стратили Французи і Москалї по одному воєнному кораблеви. Союзна фльота стратила отже разом 7 великих воєнних кораблїв, Турки лише один. До такої страти признали ся доси Анґлїйцї, хотяй многі припускають, що Анґлїйцї стратили значно більше число кораблїв, не вчисляючи тих, які зістали сильно ушкоджені і є тепер зовсїм неужиточними.

АНҐЛЇЙСЬКИЙ КОРАБЕЛЬ „ПРІНСЕС АЙРІН" ВИЛЕТІВ У ВОЗДУХ.

ЛОНДОН, 27. мая. — В пристани Шернес (в Анґлії) вилетів з причини вибуху корабель „Прінсес Айрін" у воздух. Корабель стояв на услугах воєнної маринарки. З людий залоги працюючих на кораблї робітників згинуло 327. Всего один чоловік остав при житю. Причина вибуху не звісна.

"SVOBODA" (LIBERTY)
the Ukrainian newspaper
published three times a week: Tuesday, Thursday and Saturday by Ukrainian National Association at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Established 1893.

JOSEPH STETKEWICZ, editor
83 Grand Street, Jersey City, N. J.

ANDREW SAWKA, manager
83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as second-class matter March 30, 1911, at the Post Office at Jersey City, N. J., under the Act of March 3, 1879.

SUBSCRIPTION:	ПЕРЕДПЛАТА:
In United States:	В Злучених Державах:
$2.00 per year	на рік $2.00
$1.00 per 6 months	на пів року $1.00
0.75 per 3 months	на 3 місяці 0.75
In Jersey City, Canada and other foreign Countries:	В місті Jersey City, до Канади і других країв:
$3.00 per year	на рік $3.00
$1.50 per 6 months	на пів року $1.50
$1.00 per 3 months	на 3 місяці $1.00
Single copy 3 cents.	Поодиноке число 3 центи.

За кожду зміну адреси платить ся 5 центів.

Адреса: SVOBODA
83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Всї моні-ордери і чеки треба виписувати на адресу „Svoboda".

При висиланю замовленя належить долучити моні-ордер або чек.

Число телефону 498 Jersey City.

American Association of Foreign Language Newspapers Membership Label

За всї оголошеня поміщувані в „Свободі" редакція не відповідає. — Рукописий не звертає ся.

УКРАЇНСЬКИЙ ЛЕҐІОН.

Чорносотенні московські націоналісти назвали змагання української суспільности до самостійного житя — „мазепинством", а представителїв сих змагань — „мазепинцями". Сю назву подиктувала нашим ворогам слїпа ненависть до всього, що українське, — ненависть, якої вислів звязує ся з проклятим для них іменем вожда послїдної оружної боротьби України за свободу.

І треба признати, що ся слїпа ненависть найшла собі дивно влучний вислів.

Давно, перед двома столїтями, повів гетьман Мазепа до кровавої битви зоружені ряди борців за незалежність, за волю України. Козацькі герої підняли тоді в послїдне меч пімсти проти гнобителя своєї вітчини. Бій скінчив ся побідою царя, — українські боєві ряди були розбиті. Зайшло сонце вольної України, а його останні промінї осінили полтавське побоєвище, обагрене кровю тих, що зоружене слово сказали в обороні свого народа.

Минули довгі роки — і нині споміж тих, яких ненависть ворога назвала „мазепинцями", висунулась на чоло народу молодецька громада з оружєм в руках, щоби боронити все живого права українського народу до свободи. Замерехтїла зірниця волї для України, а її перший промінь упав на карпатські гори, на котрих полилась кров молодих українських борців. Зазвенїло знов зоружене слово в обороні України. Проголосили його українські Січові Стрільці. І се має для української суспільности незвичайно велике значінє, є се факт незвичайної історичної ваги.

Від часу послїдних боїв козацьких, які так сумно скінчили ся для нашого народу, переніс сей нарід довгу добу тяжких змагань за се, щоби зберегти і розвинути свою національно-культурну окремішність. Українське слово, яке в цілім ряді поетичних і взагалї літературних творів висказало своєрідні почуваня, думки і змаганя поневоленого народу, стало на сторожі права України до житя. Відроджене нашого народу по страшних ударах, завданих царським деспотизмом, зачалось від обновленя літератури, від праці на ниві рідної культури. І ся праця, ся здібність до самостійної культурної творчости була довго одинокою леґітимацією житєвої сили України. Та розгін сеї сили, хоча й обмеженої довгі роки до одної тільки области культури, був такий великий, що не змогли його спинити ніякі переслїдуваня московських володарів, ніякі царські укази.

Ширше і свобіднійше розвинутись та глибше вкорінитись в народних масах могли сї змагання української суспільности в тій частині українських земель, яка дістала ся під пановане австрійської держави. Тут Українці завдяки конституції, завдяки тому дарункови, який їм принесла революційна струя західно-европейських політичних переворотів, могли свобіднійше посуватись вперед до визвольної цїли. І тут під впливом новочасного політичного житя західної Европи зачалось також політичне відроджене нашого народу, яке з кінцем минулого столїтя і в біжучім дійшло до дуже значних успіхів під оглядом осьвідомленя і дозріня політично-національних змагань та під оглядом орґанізаційним. Найвизначнійшою проявою зросту політичної сьвідомости було ясно і рішучо піднесене гасло державної незалежности України, яко цїль нашої національної боротьби і праці.

Колись ґеніяльний представитель відродженя нашої літератури, Шевченко, пломінним словом своєї безсмертної поезії проголосив клич вольної, незалежної України. В послїдних часах гасло державної незалежности України стало програмовим домаганем нашої політичної діяльности.

Але Шевченко не тільки підняв клич; він силою ґенія творчого, далекого погляду відчув також і побачив, якою дорогою треба йти до здійсненя сього клича. А ся дорога, — то знищенє найгрізнійшого ворога України, знищенє царату, котрого не переможе сама тільки сила думки і слова, сила культури. І тому Шевченко кличе в „Заповіті": „Вставайте, кайдани порвіте і вражою злою кровю волю окропіте!" — тому він хоче, щоби прийшов час, коли „зійдуть і виростуть ножі обоюдні", яко оружє до боротьби проти царату, — тому він жде хвилї, коли „царя до ката поведуть".

Таксамо для тих українських політичних кругів, які в найновійшій добі підняли програмове гасло незалежности України, було ясне, що зломити силу нашого найгірного гнобителя можна лишень в оружній боротьбі.

І ось в половині минулого року, серед розгару нашої політичної праці заскочила нас воєнна буря. Прийшло до війни проти царської держави.

В таку хвилю треба було кермуючим кругам усїх наших політичних партій, які за цїль своєї діяльности поклали всесторонне визволенє нашого народу, перевести в дїло проголошувані ними кличі незалежности. Наші політичні партії мусїли показати, чи дорослп до тяжкого завданя хвилї, мусїли дати сьвітови сьвідоцтво своєї політичної зрілости. А таким сьвідоцтвом могла стати тільки діяльна, як найбільше рішуча і жива участь в оружній боротьбі проти царату.

Заскочила нас незвичайно важна переломова хвиля історична. Не було часу на довгі роздумування. Треба було рішити ся скоро.

І колиб ми в ту важну хвилю були захитали ся в рішеню, колиб ми зараз сьміло й отверто не були взяли ся до дїла, то се було би перед цїлим сьвітом соромним доказом національно-політичної незрілости.

Треба було показати, чи наші політичні партії мали право проголошувати домаганє свободи, домаганє національної незалежности. Війна проти російського царату зажадала від нашого народу дїла з оружєм в руках. Довершенє сього дїла стало для нас національною конечностю.

І дїло було довершене.

Як тільки вибухла війна, українські партії в Галичині сотворили спільну репрезентацію, „Головну Українську Раду", а та за найважнійше своє завданє вважала зорґанізованє леґіону українських добровольців, українських Січових Стрільців, для оружної боротьби проти царату.

Пійшла горячкова праця, яку треба було перевести безпроволочно, з поспіхом, а до того ще й в дуже трудних обставинах, бо і повінь московської орди зачала заливати наш край і вербованє та орґанізованє добровольців стрічало ся з перешкодами з инших сторін. Та мимо всїх трудностий і перепон, в Стрию, котрий визначено яко збірне місце для наших стрільців, зібрало ся їх поверх десять тисяч.

Повстав український леґіон, згуртував ся до боротьби з царатом десятитисячний відділ українського війска добровольців. І хоч той відділ чисельно не дуже великий, хоч навіть не довелось йому в цїлости пійти у бій, бо лишено з нього тільки меньшу часть, а решту розпущено, то всетаки факт сотвореня українського леґіону остаєть ся незвичайно важним і далекосяглим в історії нашого національного житя, в історії наших змагань до самостійности. Через сей факт ми стали яко чинна сила в ряді народів, що їх нинї захопила воєнна заверуха, бо коли навкруги нас і на наших землях розгорілось полумя війни, то нам тільки воєнним дїлом можна було успішно упімнути ся о право до самостійного житя також для нас.

І тому кождий Українець, який слїдить хід воєнних подій, з гордостю згадує, що й наш український леґіон став на висоті свого завданя і здобув собі вже чималу славу. Кождий Українець з вірою глядить в будучність свого народу, бо бачить, що ті, кого нарід післав, щоби вістрями багнетів писали його історію, своєю відвагою, завзятєм і пожертвованем, своїми справді геройськими подвигами дають запоруку грядучої волї.

Українська справа жива, — бо живе в таборі українських Січових Стрільців. Їх тяжкі кроваві бої є доказом, що традиція оружної боротьби українського народу за незалежність не загинула. Вони навязали ту нитку, яка порвала ся перед двома столїтями в полтавській битві, і показали ся гідними спадковмцями козацьких лицарів.

Теофіль Мелень.

(З віденського „Вістника Союза визволеня України").

ЯК У ЛЮДИЙ, А ЯК В НАС...

Сього року відбудеть ся (деякі вже відбули ся) кілька конвенцій ріжних славянських запомогових орґанізацій. Між иншими буде мати свою XVI. конвенцію (почавши з днем 31. мая б. р.) і „Пенсильванїйська Словенська Римсько і Грецько-Католицька Єднота", що має свій головний осідок в місті Вілксбери, Па.

Орґан сеї словацької орґанізації, тижневник „Братство" містить тепер многі конвенційні проєкти своїх членів, з яких декотрі заслугують на особлившу увагу. Наводимо тут ось-такі голоси:

Nebars ma potešil list ktory som dostal od brata Ondeka, ako tam piše naš advokat, že naša organizacia musi sa podrobiť zakonu, alebo sa rozdruzgať. Jestli nas štaty nutia prijať novy system, tak ho musime prijať, či teraz alebo druhy raz. A veru lepšie nam to urobiť teraz, ked' mame k tomu priležitosť, lebo onedlho sa začne konvencia. Tak teda urobme to, čo je pre nas dobre, bez všetkeho debattovania. Našou povinnosťou je položiť našu organizaciu na dobry zaklad, aby mohla účinkovať nehateno v budučnosti, žeby ju ani brany pekelne nemohly prelomiť. Čo žiada zakon — nechže sa stane dl'a zakona. Moja mienka je ta, aby sa platilo dl'a tablici jaku konvencia urči a štaty udobria, aby bol i vlk syty i baran cely. — Albert Schrenkel, Spangler, Pa. („Bratstvo" č. 46).

Štatne pravo nas nuti k novemu systemu, tak na čo sa tomu vzpierať? Zakonom sa musime poddať a dl'a nich žiť, inšak nemožeme byť ani v Amerike. Ale tomu je tak nielen tu, lež na celom svete. Človek všade musi uznať vrchnosť nad sebou a zakony posluchať. I sam Boh nam dal zakony, ktore musime uznať a dl'a nich v živote pokračovať, ked' sa chceme dostať do neba. Veru tak, cteni bratia, novy system musime prijať, lebo inač našu organizaciu nezachranime od zkazy. Teraz prave mame vhodnu priležitosť, bez mimoriadnych vydavkov, učiniť to, k čomu nas štaty nutia. Konvencia je nam pred dvermi, na ktoru sa nam treba pripraviť, potažne pripraviť dobru budučnosť našej organizacii. Preto prosim Hlavny Urad i všetkych bratov delegatov, ktori budu pritomni na 16. konvencii v Scranton, Pa., aby si dali dosť času k spravemu vypracovaniu noveho systemu, aby mu každy delegat dobre porozumil, s nim bol uspokojeny i čisla aby sme zachranili. — John Yatsko, Pueblo, Col. („Bratstvo" č. 46).

Mili bratia. Ked' som prečital ohlas v Bratstve hl. predsedu br. Michala Lapčaka a potom i navrhy a mienky podane ku konvencii, rozhodnul som sa tiež podať svoju mienku do verejnosti. Ved' teraz je viac času vzajomne sa poradiť, mienky spoločne jeden s druhym vymeniť, a čo je lepšie prijať, než to bude na konvencii možnym. Neviem, či sa moje mienky budu pačiť alebo nie, ale čo myslim to aj poviem. Ako som vyššie spomenul, ohlas br. hl. predsedu som prečital dokladne i prišiel som k tomu povedomiu, že čo musi byť — to sa stať musi, o tom škoda debattovať. Uznal som, že na 16. konvencii musime prijať novy system platenia prispevkov dl'a veku, či sa nam to pači alebo nie, tomu sa nemožeme vyhnuť na žiaden pad. ked' chceme udržať našu PSJ. Bolo to dosť jasne vysvetleno, že prečo sa musime podrobiť štatnym zakonom. My ne smieme dovoliť cudzincom, aby nam jarmo na krky kladli. My sami sme v stave naše záležitosti tak usporiadať, ako to bude pre nas najvhodnejšim.

Mili bratia, tu je čas, aby sme tomu prekazili. My musime prijať novy system platenia prispevkov s dvoch pričin: prva je, že nam to nakazuju štatne zakony a druha, že musime zachraniť pre seba našich mladikov, ktorych vychovavame a im ukazujeme kračať po peknej ceste, ktora vedie ku pozdvihnutiu slovenskeho naroda v Amerike. — Jozef J. Semeš, Braddock, Pa. („Bratstvo" č. 46).

Brat predseda nam oznamil, že štatna vrchnosť nutí našu organizaciu prijať novy system tojest platenia prispevkov dl'a veku. Nuž, kedže to žiada štatna vrchnosť, proti tomu sa veru budeme darmo vzpierať. — Andrej Gažura, Daisytown, Pa. („Bratstvo" č. 46).

K čomu nas štaty nutia to musime prijať. Svetskym zakonom sa protiviť nemožeme, lebo kto sa zakonu protivi, ten je trestany. To uzna každy zdravomyšl'ajuci človek. — Boldy Oleksak, Barnesboro, Pa. („Bratstvo" č. 46).

Mnohi naši bratia su tej mienky, že to len Hlavny Urad PSJ. aj s advokatom vymysleli, aby naša organizacia zaviedla novy system tj. platenie prispevkov dl'a veku na budućej konvencii. Ale veru ste na vel'kom omyle. Tomu je nie tak. List advokata, ktory bol rozposlany na čisla PSJ. jasne dokazuje, že to štatne zakony od nas požaduju, a tomu sa musime poddať. D'alej, novy system nam je potrebny, aby naši mladici neutekali do inych organizacii. — Štefan Bandžala, Clymer, Pa. („Bratstvo" č. 46).

Je to tak jasne, ako biely deň, že sa musime vzdať rozpočtu a zaviesť platenie prispevkov dl'a veku. To je ešte dobre, že nas štaty ponechaly pokračovať do budućej konvencie, aby sme si sami s tym poriadok urobili. Preto teraz to aj urobime, žiaden zdravomysliaci človek nebude proti tomu. — Jan Fajt, Hostetter, Pa. („Bratstvo" č. 47).

Drahi bratia, na čo by sme robili neprijemnosti našej organizacie, ked' tomu všetkemu možeme snadno odpomocť. Štatnemu zakonu sa podrobiť musime, či sa nam to pači alebo nie. O tom je zbytočna vec debattovať. — Jan Ratvay, Wood River, Ill.

Každy rozumnejši človek vie, že novy system nepoškodi žiadneho uda našej PSJ. I keby nas štatne zakony nenutily, novy system by sme mali prijať, lebo tym by sme boli lepše zabezpečeni jako pri starom systeme. Neidem tu vykladať, že jakym padom. Rozumnejši si to domysli sam, — a slepemu darmo hovoriť o barvach, ktora je krajšia. Za to že starši by musel viac platiť na tisic dollarov a mladši menej. Ale kto nevladze platiť na tisicku, može platiť na tol'ko, ako mu kešeň stači. Bezpochyby budeme mať tablicu na $1000, na $500 i na $250. Nuž bude si mať z čoho vybrať. Platenie dl'a veku je celkom spravne. Ovšem, mnoho udov to za spravne neuzná, ale čo na plat, štatnym zakonom na darmo budeme sa protiviť. Ked' neposluchneme zakon, Amerika nam povie nielen „hands off", ale i „go... from this country!" Veru tak, mili bratia. My zakonom rozkazovať nemožeme, take niečo si možeme dovoliť len vo vlastnom dome.

Ja predpokladam, že na 16. konvencii sa najdu bratia aj dobreho smyšl'ania, ale viem iste aj to, že sa najdu aj taki čo budu chceť rozburiť našu kvetucu organizaciu, — mnohi z nich nevedomky. Ale mojou mienkou je, že akonahle by niektori delegat začal kričať, že „nech je na starom!" najlepšie by bolo, aby mal hned' slovo odobrate počas pojednavania o prijati vekovej tablice. — Jozef Budinsky, Amsterdam, O. („Bratstvo" č. 47).

Bratia moji, moja mienka je, že ta doba už nadišla, kedy vekovy system musime prijať. S tym už d'alej odkladať nemožeme, ako to vidime aj z listov našeho advokata, i z vysvetlenia br. hl. predsedu. Tak načo by sme mali d'alej s tou vecou odťahovať a do nemileho položenia sa dostať, z ktoreho by sme sa potom vytiahli len s vel'kymi utratami, ked' na bližiacej konvencii možeme našu organizaciu uviesť do riadnych kol'aji. Už sme mali s našim dosavadnym systemom neprijemnosti potažne hlavny urad mal hodne prace, ale utraty boly platene z hlavnej pokladnice P. S. Jednoty. Je patrnym, že keby sme ostali pri starom systeme, tych vydavkov bude hodne viac. Každy dobresmyšl'ajuci brat, kroremu blaho našej PSJ. na srdci leži musi uznať, že bez vekoveho systemu naša Jednota dlho jestvovať nemože. Ja ufam, že na budućej 16. konvencii nebude ani jeden brat delegat hlasovať proti novemu systemu. Čo daj to, Bože. — Karol Zondor, Buxton, Iowa („Bratstvo" č. 47).

Чи треба може переводити наведені висше голоси на нашу мову? Думаємо, що обійдеть ся, а зрештою — що то поможе? Тут і золотоустий бесїдник нічого не вдіє!...

Як воно прикро, коли чоловік бачить, що у нас нема таких розумних голосів, як ось межи Словаками. У нас ще й доси нарікають люди на урядників У. Н. Союза, що вони були причиною кризи в нашій орґанізації. Не може бідний нарід порозуміти, що урядник нашої орґанізації не міг мати ніякої особистої користи з переведеної реорґанізації У. Н. Союза. І чому ми такі нещасливі, такі завзяті в своїй зарозумілости і впертости? Чому ми з таким легким серцем кидаємо лїтами придбане народне добро? Чому ми так легкодушно приплескуємо голосам тих народних гробокопателїв, котрі тїшать ся з упадку найбільшої доси нашої орґанізації тут на чужині? Чому ми не поставимо ся до сеї справи так як Словаки, котрі знають і розуміють, що з законом ставати до боротьби годі? Чому?!...

Прийде час (а він вже не за горами!), що побаламучені хвилево люди зрозуміють свою страшну похибку і схотять вертати назад до своєї старої орґанізації. А чи не буде тодї за пізно?...

Вороги нашої орґанізації торочать заєдно, що Український Народний Союз геть розлїтаєть ся. В чім властиво мав би лежати упадок сього Союза? Чи ті члени, що виступили з нашої орґанізації, могли її пошкодити? Адже кождому відомо, що виступивші з У. Н. Союза члени виріклп ся добровільно всяких претенсій до сеї орґанізації, а се вийшло на користь оставшим членам. **Зрозуміймо вже раз, що зменьшило ся лише число членів Українського Народного Союза, а не його каса. Зрозуміймо, що сила і будучність якоїсь орґанізації лежить у її фінансовім станї, а не в числї незабезпечених як слїд членів.**

Скажіть тепер совісно і щиро: Чи мають розум ті люди, котрі виступають з У. Н. Союза і лїзуть до таких орґанізацій, яких будучність вилами по водї писана?...

СИБІР.

(Оповіданє угорського подорожника Арпада Пастора).

Сибір — се величезний і непроглядний край в північній Азії. На півночи є там страшно зимно і пусто. Але в тих околицях, куди переходять зелїзниці (полудневі части Сибіри), де тепер розміщено воєнних бранців, підсонє дуже умірковане і доволї схоже з нашим. Тому нема чого лякати ся студени в сїй части Сибіри, де якраз тепер завитала вже весна. Лїтні, лагідні вітри обвівають просторі управні поля і гарні листясті ліси. Богата і досить здорова околиця. Я бував всюди там, де нині повстали табори для воєнних бранців і можу лише сказати, що ся часть Сибіри досить привітна і цїлком не така страшна як то звичайно говорить ся.

По містах майже всї будинки і касарні деревляні, лише ґуберніяльні будинки збудовані з червоної цеґли. Улиці не мощені (не бруковані), навіть в Іркутску. Всюди виднїють городи, всюди богато цьвітів. Поживи є невичерпана скількість і то добрих. Всюди, а головно в кождій гостинници, дістанеть ся за копійку горячої води на чай, без якого Москалї не можуть обійти ся. Число населеня сибірських міст хитаєть ся між 7.000 а 30.000. Лише Іркутск може мати яких 60.000 мешканців. Всюди богато війска і добрі бараки. З листів знаю, що воєнні бранцї мешкають в тих бараках. Офіцири жиють по готелях. Села подібні до наших; одна улиця тягнеть ся через село; хати покриті трощею. В многих селах можна навіть зустрінути керницю з журавлем.

Властиво тільки урядники є Москалями. Тамошне населенє — се головно Череміси, Остяки і Буряти. Всї вони Монґоли, але щирі і чесні люди. Бурята є кочовиками (номадами): найрадійше мешкають в горбковатих околицях і є справді дуже добрими їздцями. Не тяжко найти тут одного або двох урядників, котрі знають німецьку мову, яка в Сибіри є значно більше звісна ніж французька. Після віри корінне населенє Сибіри є магометанами. Місцевости Чіта і Уфа, де також находять ся табори для воєнних бранців, є магометанськими відпустовими місцевостями: там мешкають також начальні духовники Татарів.

Поза Іркутском, почавши від озера Байкальського, мешкають вже численно Китайці. Можна зустрінути і японські дівчата при послугах в гостинницях. Взагалї беручи, є населенє привітне, чемне і мирне.

Житє воєнних бранців.

Один московський офіцир, який перед тим, заки пійшов до бою, сповняв службу в таборах для воєнних бранців в Росії, а тепер попав ся у наш полон, оповідає про положенє і житє наших воєнних бранців на Сибіри так:

Положенє австро-угорських воєнних бранців в московській неволи цїлковито виносиме. Люди добре розкватировані, дістають добру поживу і належну їм плату. Інтелїґентні бранцї мають ріжні зглядп. Коли уживаєть ся полонених до робіт, то лише до таких, з якими вони обзнакомлені. В однім бараку мешкає 20 до 30 жовнїрів-бранців. Вони можуть робити, що їх воля. Рано дістають зупу, перед полуднем ідуть під „караулом" (сторожею) на прохід. На обід дістають зупу, мясо і ярину. На вечір полонені дістають знов зупу і хлїб. О осьмій годині вечером ідуть спати. Офіцири, коли їх не приміщено в готелї, мешкають по трох або чотирох в одній кімнатї. Для них ведеть ся окрему кухню. Розуміеть ся, над ними ведеть ся також нагляд, але не надто строгий.

Воєнних бранців приміщено в середущій Сибіри, де панує зовсїм лагідне і виносиме підсонє, а не в тій Сибіри, де є трійливі копальнї олова і куди висилаєть ся політичних та инших преступників. Правда, житє в таборах для воєнних бранців трохи скучне, але жити можна, а управа армії стараєть ся, щоби те житє по змозї для бранців улекшити.

ЛИСТИ З РІДНОГО КРАЮ.

I.

Лист з села Сороки, повіт Бучач, писаний до Канади, дня 20. падолиста 1914.

Дорогий Брате! Подаємо Тобі пару слів зі свого житя. Ми є з ласки Бога здорові, але що нам з того, коли їсти не маємо що. Через наше село ішли Москалї через два дни і все обрабували. Як війско ішло через наше село, то забрало нам усьо; худобу і коні, збіже і сїно. Всї плоти попалили, що аж страшно подивити ся по селах, бо то не лише наше село, але і другі попри наше. Ве-

ликий сум і плач у краю і я, дорогий Брате, не годен Тобі того всего описати. Усеї нашої біди, недолі та горя і на воловій шкірі не списав би! Навіть церков Божих не пошанували, бо до церков коні заганяли. У нас розбили резиденцію і нашого священика разом з дяком взяли до неволі австрійські офіцири, бо вони богато шкоди наробили. Нашого ксьондза і дяк мали воєнні пляни і показували російським офіцирам, куди наше війско йшло. Разом з ними забрали також і польських ксьондзів. Так само з Бучача забрали всіх до одного. Нашу читальню розбили Москалі до тла. Туди як Михайлицький сидить, то всі хати попалені аж до царинки і так само другий бік. Написав би я Тобі більше, але не можу описати всего, бо не можна; колись пізнійше напишемо... Кінчу писати і поздоровляю Тебе разом з цілою фамілією. До милого побаченя з Вами.

II.

Лист з села Родатичі, повіт Городок, писаний до Вінніпеґу (Канада) дня 18. лютого 1915.

Найдорожша Сестро! Кобись знала, яка розпука є коло нас! Щодень приходить таке, що треба прощати ся з Тобою і дітьми. Завсїди чуємо стріли і такі сильні, що мало серце зі страху не вискочить. По селах жовнірів є досить і треба на кождім кроці боятися ся. Ходимо спати до вуйка. Ми знищені до краю. Як була війна в Янові, то люди нічого не робили, тільки ями копали, лахи туди пакували і збіже закопували, а самі готовили ся утікати. Кілько ми страху перебули, то тільки один Бог знає. Як австрійські жовнїри йшли до бою за Львів, то люди виносили їм хліб, молоко і т. п. Так йшли і їхали майже два тижні, щосьмо навіть не спали. Люди по ночах ходили і плакали. А потім, як зачали вертати ся, то їхали, аж гостинець стогнав. А дротів всюди було богато, коло костела і коло нашого плота. Раз в ночи приказали, щоби йти до канцелярії і там один старший казав, що хто дріт перетяв би, то смертю буде караний. Тоді і дитина на город не виходила. А жовнірів всюди як трави. Корови ні в поле було випустити ні на город. Тяжко було витримати. В пятницю оголошено мобілїзацію, а в суботу було повно людий до сповіди. Виглядало дуже сумно. По сповіди священик благословив всіх і просив, щоби котрий з війни написав до него. Було дуже сумно. В суботу посходили ся коло склепу вояки і зачали співати військові пісні, а потім заплакали. В неділю раненько був в селї великий плач. Люди ходили прощатись по сусідах, всї йшли до стації і там неодна мати немало слїз вилляла за своїм сином, жінка за чоловіком. Такий плач був, що аж страшно. Поїзд їхав за поїздом, а народу в них повно, Господь знає відки. За два тижнї виїхали форшпани і село лишило ся зовсїм опущене. Потім деякі вернули без коний, а инших нема. Як вертало австрійське війско і сказало, що прийдуть Москалї, то ціле село збирало ся втїкати за своїм війском. Воно пійшло рано в неділю, а пополудни прийшли Москалї. Дорога Сестро! Я така мізерна, що ходити не можу: так журю ся, так боїмо ся обі з братовою. Колиб нас хоч більше, то би не так страшно. Кілько ми напрацювали ся! Найперше закопувалисьмо, потім відкопувалисьмо, бо малисьмо втїкати; то хліба напеклисьмо, кури порізалисьмо і попекли — на дорогу. Лахи лежали на возі тиждень готові, а ми чекали на розказ, коли маємо забирати ся. Чимало я землї надерла ся. Такі великі ями, на дві скрини і на ті великі паки, збіже зсипати і потім засипати. Ями були 5 метрів довгі, 2 широкі і 2 глубокі. А потім знова треба було відкопувати. З тамтої сторони Львова люди дуже бідні. Кільканайцять сіл згоріло, то люди з дїтьми ходять на жебри. Не можна навіть дивити ся на тих бідаків. Ядзя і шваґер з дїтьми поїхали кудись і не знати де і чи жиють. Вона лишила перини, начиннє і ще дещо, бо на зелїзницю годї було спакувати; люди одно забрали, друге знищило ся. Я взяла тільки образи, бо не могла більше, бо нас лиш дві, то з дому ніяк вийти. Шваґер певно на війнї, а вона десь з дїтьми гірко бідує та свою долю проклинає, що на сьвіт родила ся. І снить ся вона менї завсїди. Я не можу її забути, бо вона була менї не сестрою; а матерю. Коли я її три дни не бачила, то аж на палї виходилам її виглядати. Коли на її будку (мабуть зелїзничу) я подивила ся, то вже було веселїйше... А тепер так порозходили ся, що і не знаємо про себе... Малисьмо три корови. Ядзина четверта, а тепер маємо лише одну, бо забрали. Платили за них, але що з того! Така нам тепер біда; молока нема, овес забрали і солому. Лише хлїб маємо. Я не маю навіть чобіт, отже прошу Тебе, Сестричко, довідай ся, чи гроші дійдуть і прийшли на черевики. Але перше довідай ся! Не думай, що вже все я Тобі описала: то нема ані десятої части! Марися наша також така бідна. Шваґра нема, а вона сама з трома дїтьми. Не забувай за мене, Сестро, а по війнї як побачимо ся, то я все Тобі оповім... Здоровлю щиро, Твоя сестра А.

Василь Щурат.

ДУМКА НА ЧАТІ.

Чого ти, серденько, тремтиш?
Куди ти, думонько, летиш?

Від рідних лук, від рідних піль
Нас ділить більше ніж сто миль.

Не долетить з німих руїн
До нас сюди вечірний дзвін.

А промінь сонця, що там згас,
Згас і для вас, згас і для нас.

За нами лиш тиша і тїнь,
Для них шкода зусиль, стремлїнь.

Туди, де ясно, щасно все,
Лиш слава нас перенесе.

Її для рідних піль і лук
Ми видремо з ворожих рук.

Нехай-же ворог наш тремтить!
Тут, думко, стань! Ти-ж, серце, цить!

НОВИНКИ.

КОНСКРИПЦІЯ (ПЕРЕПИСЬ) У СТЕЙТІ НЮ ДЖЕРЗИ.

Таксамо як в нюйорськім стейтї відбудеть ся **у второк, дня 1-ого червня с. р. спис населеня також у стейтї Ню Джерзи.** Про реченець в инших стейтах нема ще доси вістий, але можливо, що також відбудеть ся в тімсамім часї.

Пригадуємо вдруге, що сей спис населеня має на метї лише чисто обрахункові цїли, а не виміри податків. Дані щодо маєткового стану записуваних мають лишити ся строгою урядовою тайною. Хто би отягав ся від виповненя конскрипційних карт, може наразити ся на кару. Карти мають бути виповнені без жадної проволоки.

При сїй нагоді пригадуємо, що всї Українцї в рубрицї під „nationality" мають писати: UKRAINIAN. Кождий Українець має самий сповнити сей свій обовязок і контролювати других, чи вони таксамо зробили та, як потрібно, помогти їм у виконаню сього обовязку.

—o—

СМЕРТЬ НАЩАДКА ОСТАННОГО ГЕТЬМАНА УКРАЇНИ.

Часописи доносять, що в Карпатах згинув дня 28. марта ґраф Лев Розумовський, резервовий поручник драґонів полку ч. 9., в цивільнім станї концепіст намісництва на Моравії. Погибший австрійський офіцир, син Каміля Розумовського, був потомком в простій лїнії послїдного гетьмана України Кирила Розумовського. Його предки перенесли ся були на Моравію і там осїли на добрах. До його батька Каміля належить Батурин на Українї. Доля зарядила, що нащадок послїдного гетьмана України згинув від російської кулї, ведучи українських вояків (9. полк драґонів, як відомо, зложений переважно з Українців) против царського війска!

—o—

БРАК КРІСІВ І МУНІЦІЇ В РОСІЙСЬКІЙ АРМІЇ.

Один офіцир, родом з Мерану, пише до своєї родини лист, в якім доносить, що австрійські війска спостерегли, що у Москалів від якогось часу дає ся відчувати брак муніцїї, а навіть крісів. Їх артилєрія, яка на початку війни дуже марнувала муніцію, тепер дуже ощадно відповідає на огонь. В їх стрілецьких ровах нераз лучало ся зустрінути ледви одного з крісом, а двох-трох без нього, і сї вижидали, коли їх товариш або впаде, або буде ранений, щоби дістати його кріс для себе.

—o—

ЗА ДЕРЖАВНУ ЗРАДУ.

За державну зраду військовий суд в Інсбруцї (в Тиролі) засудив на смерть через повішенє польського ксьондза зпід Львова.

ЖЕРТВИ ПАПИ ДЛЯ ПОЛЯКІВ І БЕЛЬҐІЙЦІВ.

Папа жертвував для польського населеня 25.000 корон, переcланих на руки краківського епископа князя Сапіги. В дуже тепло написанім письмі до князя Сапіги, яким секретар папи кардинал Ґаспарі повідомляє про сю жертву, пересилає апостольська столиця своє повне співчутє для польського народу і пересилає благословенство для всїх тих, що бажають нести поміч польському населеню. Також для Бельґії на руки кардинала Мерсіє вислав папа 25.000 франків. — Секретар стану кард. Ґаспарі вислав рівнож ґенеральному ратунковому комітетови для жертв війни в Польщі, що має свій осідок в Швайцарії, на руки предсїдателя комітету Генрика Сенкевича обширне письмо, в якім висказує в імени папи біль і співчутє „для горячо улюблених Поляків, вірних синів католицької церкви, народу шляхотного, відданого на жаль на поталу розпуки і нещастя", та пересилає комітетови апостольське благословенство. Про датки папи для Українців у Галичинї, котрі не меньше терплять від Поляків у російській Польщі, якось нема жадних вісток.

—o—

З ЖИТЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЕМІҐРАЦІЇ.

Пишуть до віденського „Дїла" з Грацу (в Стирії): Заходами тутешних українських еміґрантів відбулись тут дня 7. і 8. м. м. в льокали товариства „Січ" довірочні збори для вибору свого спомагаючого комітету. Збори отворив о. Стефан Макар з Нового Міста, котрого відтак вибрано і предсїдателем. На зборах був також посол о. Онишкевич, котрий забрав слово і представив зібраній сотції інтелїґентів намір нашого парляментарного клюбу справити до Грацу більше наших інтелїґентних родин, котрих условини житя деинде тяжкі, а котрим правительство обіцяло давати такісамі запомоги, що й у Відни. Вість сю приняли присутні радісно до відома. Відтак приступлено до вибору комітету, в склад котрого увійшли: др. Іван Ганкевич, адвокат з Коломиї і заступник українського народа перед правительством в Грацу, др. Антін Горбачевський, адвокат з Чорткова, член Державного Трибуналу і б. соймовий посол, о. Стефан Макар з Нового Міста, судовий радник зі Станиславова Лїтинський, о. Іван Крупа, завідатель Кривчі, пані Трешневська зпід Перемишля і управитель школи Германовський. В дискусії над нашими житєвими і культурними потребами забирало голос много присутних, По вичерпаню порядку дневного предсїдатель, загрівши всїх до спільної в єдности і любови працї в тих так тяжких часах і завізвавши не тратити духа і надії на красшу будучність, замкнув збори.

—o—

ЯК КОРОЛЬ МИКИТА ОБХОДИТЬ СЯ З АВСТРІЙСЬКИМИ БРАНЦЯМИ.

Віденські німецькі ґазети друкують від часу до часу листи від австрійських бранців зі Сербії і з Чорногори. Цікавий є один лист австрійсього бранця з міста Подґоріци в Чорногорі. Пише він, що з ним було 180 бранців, яких Чорногорці полонили в зимі. Запроваджено їх наперед до столиці, до місточка Цетиня. Там вийшов против них старий король Микола (званий також Микитою), привитав їх і сказав, що Чорногорці будуть з ними обходити ся не як з невільниками, а як з приятелями. І дійсно того дня в столици обходили ся з ними як з приятелями. Дали їм теплого молока, потім полуденок, а вкінци вина і по пачці тютюну. На другий день вислано їх до роботи на королївських фільварках. Там вже приязнь скінчила ся, а зачала ся неволя, бо тяжко працювали, а не мали анї подостатком поживи анї полюдського захисту над головою. По двох місяцях працї дістали по 1 коронї нагороди. Більше не дали, бо казали, що „тепер анї король анї королева не мають гроший". Тяжко жити бранцям в Чорногорі, але потїшають ся вони бодай тим, що ще далеко лїпше їм живеть ся ніж їх товаришам, що дістали ся до неволї в Сербії, де люди цїлими масами вмирають на холеру і тиф, які страшно розвивають ся тепер в цїлій Сербії.

—o—

ПРОДАЖ ПИВА І ВИНА В РОСІЇ.

Дня 24. марта с. р. видано в Петроґраді рішенє, яке позволяє торгувати в Росії пивом і вином, щоби в той спосіб ратувати броварників і торговців вина. Передтим державний банк відмовив їм довготермінованого кредиту, оправдуючи ся теперішною війною. Але коли з причини зіпсутя запасів броварники понесли шкоду на около 10 міліонів рублів, правительство постановило дати їм відшкодованє власне при помочи дозволу на продаж пива. Як додумують ся, то російське правительство видало сю ухвалу під натиском Франції, бо, як відомо, французькі торговцї вина роблять в Росії великі інтереси. Коли позволено продавати вино, то тим самим треба було позволити і на продаж пива.

РОДИМЦЇ! ПРИ ВСЇХ НАГОДАХ ЗБИРАЙТЕ ЖЕРТВИ НА ФОНД ВИЗВОЛЕНЯ УКРАЇНИ.

ПОВІДОМЛЕНЄ.

Просить ся всїх опікунів дїточих відділів У. Н. Союза, щоби зібрали всї старі грамоти від членів-дїтий і вислали їх на адресу підписаного. По отриманю старих грамот вишле ся сейчас нові. Нові грамоти дістануть і ті дїти, котрі ще доси ніяких грамот не мали.

Д. Капітула, гол. предс. У. Н. С.
Box 565, McAdoo, Pa.

ВИКАЗ

убитих, ранених, полонених і пропавших Українців у теперішний війні.

—o—

СКОРОЧЕНЯ:

п. = піхота (інфантерія)
стр. = стрільці (ґґри)
у. = улани
д. = драґони
а. = артилерія (полева)
а. кн. = артилерія кінна
а. гір. = артилерія гірська
а. кр. = артилерія кріпосна
г. = гавбиці (полеві)
г. т. = гавбиці тяжкі
пн. = піонїри
сап. = сапери
тр = трен (достава амуніції і живности)
с. = санітети
л. = ляндвер (піх. кравової оборони)
у. л. = улани ляндвери
а. л. = артилерія ляндвери
г. л. = гавбиці ляндвери
з. о. = загальне ополчене (ляндштурм)
ж. = жандармерія
ск. ст. = скарбова сторож.

Подане при імени число означає полк (реґімент), баталіон або дивізію.

—o—

(Дальше).

Листа утрат ч. 118
видана 31. січня 1915.

ПОЛОНЕНІ:

Семкович Михайло, 22 з. о.
Семкович Михайло, 22 л.
Серденчук Михайло, 22 з. о.
Середа Іван, 34 л.
Середа Роман, 17 л.
Середюк Семен, 20 л.
Seруняк Петро, 41 п.
Сімякевич Петро, 34 л.
Сюкало, інф., 34 л.
Скляш Войтко, 36 л.
Славик Іван, 41 п.
Сліпанський Іван, 20 л.
Слободян Максим, 22 з. о.
Слюсар Кость, 22 з. о.
Слюсарчук Дмитро, 36 з. о.
Сохоцький Яцко, 36 л.
Соколюк Дмитро, 41 п.
Соколовський Іван, 20 з. о.
Сольхан Юрко, 41 п.
Соломон Ілько, 41 п.
Сомяк Людвик, 22 з. о.
Соник Олекса, 31 а.
Соник Олекса, 31 а.
Сорич Іван, 24 п.
Сороколіт Яків, 34 л.
Сосновий Іван, 34 л.
Созанський Юрко (Франко), 22 з. о., ж.
Спульницький Никола, 22 л.
Стахів Войтко, 20 л.
Стадничук Данило, 41 п.
Старовий Ілько, 31 а.
Старовий Ілько, 31 а.
Стасів Дмитро, 34 л.
Стасюк Никола, 20 л.
Стець Іван, 34 л.
Стецик Яцко, 34 л.
Стефанюк Йосиф, 17 л.
Стефанюк Никола, 24 п.
Стефанюк Никола, 58 п.
Стефанюк Петро, 22 л.
Стефанюк Станислав, 31 а.
Стефуряк Федор, 24 п.
Степанюк Никола, 24 п.
Стоколос Петро, 22 з. о.
Стопюк Іван, 36 з. о.
Стопюк Іван, 36 л.
Строїч Яків, 22 з. о.
Суберляк Павло, 34 л.
Суходольський Григорій, 34 л.
Сьвічицький Едвард, 36 з. о.
Свирюк Теодор, 36 л.
Свирюк Теодор (полк не поданий)
Сводчук Антін, 24 п.
Сивник Андрій, 34 л.
Таляр Йосиф, 41 п.
Танасійчук Петро, 22 л.
Танасійчук Петро, 22 з. о.
Таратула Василь, 34 л.
Тащук Дмитро, 41 п.
Татар Олекса, 41 п.
Татар Василь, 22 з. о.
Терлецький Йосиф, 36 з. о.
Тесляк, ґефр., 34 л.
Ткачук Андрій, 22 л.
Ткачук Юрко, вахтм. ж.
Ткачук Олекса, 36 з. о.
Тодорян Захар, 22 з. о.
Тодорян Ілько, 22 з. о.
Тодорян Нестор, 33 а.
Тодорянчук Дмитро, 22 з. о.
Тодорюк Дмитро, 22 з. о.
Тодорів Гаврило, 36 л.
Тофан Юрко, 41 п.
Тофан Петро, 41 п.
Тофан Теодор, 41 п.
Тофій Стефан, 22 з. о.
Той Йосиф, 34 л.
Тома Дмитро, 22 л.
Томенчук Михайло, 8 у.
Томнюк Никола, 22 з. о.
Торак Василь, 22 л.
Трач Антін, 17 л.
Трефяк Яків, 24 п.
Турецький Михайло, 8 у.
Туркевич Олекса, 22 л.
Турушанко Михайло, 24 п.
Тиміш Василь, 41 п.
Тямко Дмитро, 34 л.
Тимчук Петро, 41 п.
Тинюк Іван (полк не поданий)
Тифнюк Дмитро (в Росії)
Тичинський Данило, 34 л.
Удуляк Дмитро, 24 п.
Угринюк Никола, 24 п.
Урман Лев, 58 п.
Урсуляк Юрко, 41 п.
Урсуляк Григорій, 22 з. о.
Урсуляк Іван, 22 з. о.
Усик Дмитро, 34 л.
Фальчак Михайло, 34 л.
Фарина Григорій, 34 л.
Федак Андрій, 34 л.
Федак Никола, 34 л.
Федеркевич Михайло, 17 л.
Федоровський Йосиф, 17 л.
Федюк Танас, 36 з. о.
Федосик Ілько, 22 з. о.
Федина Василь, 34 л.
Феник Олекса, 36 з. о.
Філь Павло, 34 л.
Фірманюк Михайло, 20 л.
Франкевич Йосиф, 34 л.
Франян Яків, 36 з. о.
Фрундза Петро, 22 з. о.
Фуртак Каспер, 34 л.
Филимон Самуїл, 41 п.
Филипів Стефан, 22 з. о.
Филипчук Іван, 36 з. о.
Филипчук Павло, 36 з. о.
Хабайло Семен, 22 з. о.
Хабайлюк Олекса, 8 у.
Харук Іван, 22 л.
Хавага Іван, 24 п.
Хіфан Іван, 22 з. о.
Хлопина Теодор, 22 з. о.
Ходак Іван, 34 л.
Хома Теодор, 34 л.
Хилипчук Олекса, 36 з. о.
Химейчук Василь, 41 п.
Химейчук Леонтин, 22 л.
Химюк Іван, 22 л.
Цаґара Михайло, 34 л.
Цап Адам, 34 л.
Цап Андрій, 34 л.
Ціх Іван, 34 л.
Ціров Іван, 34 л.
Цюпак Юрко, 34 л.
Циганій Максим, 22 з. о.
Цимбаліста Дмитро, 22 з. о.
Чайка Дмитро, 34 л.
Чаницький Антін, 34 л.
Чапля Іван, 34 л.
Чекайло Михайло, 34 л.
Чеківчук Михайло, 22 з. о.
Чемериш Петро, 36 з. о.
Черкавський Юрко, 41 п.
Черкес Емануїл, 41 п.
Чермушка Теодор, 41 п.
Черписан Никола, 22 з. о.
Червенюк Ілько, 41 п.
Четербог Дмитро, 34 л.
Чобітко Ілько, 34 л.
Чоботар Никола, 22 з. о.
Чомарний Михайло, 36 з. о.
Чоник Панько, інф. (в Росії)
Чопський Іван, 34 л.
Чорний Іван, 20 л.
Чорний Захар, 36 з. о.
Чорний Юрко, 41 п.
Чулан Дмитро, 41 п.
Чукар Никола, 36 з. о.
Чушак Яків, 24 п.
Чикало Олекса, 22 з. о.
Чирко Петро, 34 л.
Чиж Франко, 34 л.
Шафрайський Адам, ранений (в Росії)
Шах Йосиф, 34 л.
Шах Трофим, 34 л.
Шалай Іван, 34 л.
Шелиґа Михайло, 17 л.
Шелиґа Михайло, 34 л.
Шевчук Онуфрій, 75 п. (в Росії)
Шевчик Іван, 34 л.
Шлемко Пантелеймон, інф., 41 п., 8 комп.
Шлемко Пантелеймон, рез., 41 п.
Шмахта Ілько, 34 л.
Шородок Архип, 41 п.
Шородок Яків, 22 з. о.
Шпак Теодор, 41 п.
Шумин Никола, 41 п.
Шупяний Іван, 34 л.
Шуфлій Никола, інф., ранений (в Росії)
Шушкевич Никола, 20 л.
Шуштикевич Стефан, 17 л.
Шимановський Войтко, 34 л.
Щурко Василь, 34 л.
Щурко Іван, 34 л.
Юращук Стефан, 24 п.
Юркевич Станислав, 34 л.
Ющак Василь, 36 л.
Яцків Григорій, 34 л.
Ядзінський Роман, 34 л.
Яловий Роман, 34 л.
Ямборко Дмитро, 34 л.
Ямрук Петро, 17 л.
Янош Стефан, 22 л.
Ярема Яків, 31 а.
Ярема Федько, інф. (в Росії)
Ярославський Теодор, 22 з. о.
Ясінський Михайло, 17 л.
Ясінський Никола, 41 п.
Ясінський Омелян, 58 п.
Ясманицький Андрій, 34 л.
Явдошник Михайло, 36 з. о.
Яворський Григорій, 20 л.
Яворський Петро, 34 л.
Яворський Василь, 36 з. о.

ДОПОВНЕНЯ І ПОПРАВКИ
оголошені в лісті ч. 118.

До лісти страт ч. 23:

Стеткевич Арманд (капітан), 41 п. (приділений до 22 полку з. о.), полонений.

До лісти страт ч. 51:

Перун (замісць Невон) Василь, 29 а., ранений.
Цирі Мартин, 29 а., ранений.

Листа утрат ч. 119
видана 2. лютого 1915.

УБИТІ:

Вовлей Іван, 28 а. (1—31. XII, 1914)
Востяк Фелікс, 27 стр. (10. XII, 1914)
Брабан Ілько, 27 стр. (28. XI—14. XII, 1914)
Відла Петро Матвій, 27 стр. (28. XI—14. XII, 1914)
Волощук Никита, 27 стр. (10. XII, 1914)
Гетман Йосиф, 30 п. (3—12. XII, 1914)
Граб Михайло, 27 стр. (28. XI—14. XII, 1914)
Григорчак Никифор, 36 з. о. (8. XII, 1914)
Гузар Іван, 27 стр. (4. XII, 1914)
Ґавура Никола, 11 г. (2. I, 1915)
Данилюк Іван, 36 з. о. (8. XII, 1914)
Дорошовський Никола, 10 пн. (4. I, 1915)
Капущак Никола, 36 з. о. (7. XII, 1914)
Кардаш Михайло, 3 сап. (23. XII, 1914)
Кашуба Йосиф, 3 у. (3. XII, 1914)
Климик Павло, 3 у. (3. XII, 1914)
Колубейчук Лукіян, 215 з. о. (2. XII, 1914)
Козарук Теодор, 36 з. о. (9. XI, 14)
Кресяк Василь, 215 з. о.
Кускевич Тома, 9 л. (10—24. XII, 1914)
Мазуркевич Іван, 11 г. (2. I, 15)
Мельник Михайло, 36 з. о. (9. XI, 1914)
Нагорняк Федор, 27 стр. (28. XI—14. XII, 1914)
Олексюк Максим, 215 з. о.
Олексюк Федор, 215 з. о. (2. XII, 1914)
Оленич Петро, 27 стр. (4. XII, 14)
Оєлавський Іван, 36 з. о. (7. XII, 1914)
Паламарюк Василь, 215 з. о. (2. XII, 1914)
Параска Василь, 27 стр. (10. XII, 1914)
Пітинський Людвик, 10 пн. (4. I, 1915)
Пожога Никола, 27 стр. (28. XI—14. XII, 1914)
Рупчанко Михайло, 27 стр. (28. XI—14. XII, 1914)
Рипула Іван, 11 г. (2. I, 1915)
Сабадаш Омелян, 95 п. (26. XII, 1914)
Саєн Іван, 215 з. о. (2. XII, 1914)
Семенко Дмитро, 27 стр. (19. XII, 1914)
Скоропанюк Тома, 215 з. о. (2. XII, 1914)
Стефанюк Теодор, 27 стр. (4. XII, 1914)
Стефтюк Никола, 215 з. о. (2. XII, 1914)
Стурдза Дмитро, 27 стр. (28. XI—14. XII, 1914)
Тодор Ілько, 27 стр. (10. XII, 14)
Тупичка Іван, 36 з. о. (7. XII, 14)
Федак Олекса, 30 п. (3—12. XII, 1914)
Фітковський Лука, 30 п. (3—12 XII, 1914)
Царановський Іван, 27 стр. (28. XI—14. XII, 1914)
Цікало Никола, 28 а. (1—31. XII, 1914)
Яківчук Іван, 36 з. о. (7. XII, 14)

РАНЕНІ:

Бар Казимир, 30 п.
Барій Максим, 30 п.
Бартелюк Іван, 30 п.
Бендяк Василь, 27 стр.
Бернацький Григорій, 30 п.
Блащук Юрко, 36 з. о.
Вобиляк Евстахій, 30 п.
Боднар Кость, 27 стр.
Востяк Юрко, 9 д.
Вудник Володислав, 28 а.
Булій Григорій, 9 л.
Бутук Василь, 27 стр.
Валко Тит, 30 п.
Варениця Йосиф, 11 г.
Василів Григорій, 30 п.
Венґрин Теодор, 10 п.
Веретюк Андрій, 32 а.
Вовчак Михайло, 30 п.
Вовчинський Василь, 36 з. о.
Ґальків Омелян, 27 стр.
Гаврилевич Михайло, 30 п.
Гімкало Гаврило, 3 у.
Гнатишин Данило, 9 л.
Годис Ілько, 80 п.
Горинь Іван, 30 п.
Габовецький Яків, 27 стр.
Гайда Михайло, 6 у.
Гайна Стефан, 27 стр.
Гонтар Маковей, 215 з. о.
Довганик Василь, 9 л.
Доменчук Петро, 30 п.
Дучак Василь, 28 а.
Дума Дмитро, 3 у.
Дикий Михайло, 30 п.
Заяць Юрко, 27 стр.
Зегалюк Іван, 27 стр.
Зелений Никола, 3 у.
Зелінський Григорій, 30 п.
Змий Іван, 30 п.
Йороденко Василь, 27 стр.
Івасюк Олекса, 36 з. о.
Карабановський Войтко, 28 а.
Караван Жигмонт, 9 л.
Кашуба Евген, 11 г.
Казновський Іван, 3 у.
Кернога Михайло, 30 п.
Климкевич Семен, 30 п.
Клим Іван, 30 п.
Кліш Іван, 30 п.
Кліщ Михайло, 30 п.
Клопчук Іван, 27 стр.
Князьдворак Петро, 27 стр.
Койтар Стефан, 27 стр.
Корняк Іван, 3 у.
Косович Петро, 27 стр.
Козакевич Петро, 30 п.
Коземський Сильвестер, 30 п.
Куций Семен, 36 з. о.
Кулинець Йосиф, 30 п.
Кварта Яків, 30 п.
Кийко Іван, 30 п.
Лаврук Василь, 36 з. о.
Леснянський Петро, 28 а.
Лесовський Никола, 30 п.
Луковський Іван, 30 п.
Маґас Іван, 27 стр.
Макух Жигмонт, 32 а.
Малець Василь, 28 а.
Малейко Петро, 11 г.
Марціновський Никола, 36 з. о.
Марцишин Ілько, 30 п.
Мазурик Дмитро, 27 стр.
Мазуряк Петро, 215 з. о.
Микитюк Василь, 30 п.
Михайлюк Іван, 36 з. о.
Найчук Теодор, 30 п.
Негрич Василь, 36 з. о.
Онисків Василь, 27 стр.
Паньчук Онуфрій, 27 стр.
Насічний Михайло, 30 п.
Пастернак Петро, 30 п.
Павлюк Федор, 215 з. о.
Пелех Іван, 30 п.
Петрів Юрко, 27 стр.
Підгірний Василь, 28 а.
Попель Йосиф, 30 п.
Прусак Іван, 27 стр.
Прилипчан Іван, 27 стр.
Припиляк Михайло, 30 п.
Пташник Іван, 30 п.
Пиргач Василь, 6 у.
Решетарський Василь, 30 п.
Ротар Кость, 27 стр.
Ровенчук Никола, 36 з. о.
Руданецький Йосиф, 30 п.
Рулька Юрко, 27 стр.
Рибак Василь, 30 п.
Сандуляк Ілія, 27 стр.
Сарахман Лазар, 28 а.
Савчук Ілько, 215 з. о.
Савчин Прокін, 3 у.
Савочка Олекса, 27 стр.
Сеньків Василь, 28 а.
Сіянко Іван, 9 л.
Сковрон Кость, 30 п.
Сковрон Сильвестер, 30 п.
Слука Яків, 30 п.
Солинський Йосиф, 36 з. о.
Сопка Стефан, 27 стр.
Сташків Никола, 28 а.
Стецьний Стефан, 30 п.
Стефанків Юрко, 30 п.
Струмецький Олекса, 36 з. о.
Стухлий Франко, 9 л.
Топала Дмитро, 27 стр.
Тирон Юрко, 36 з. о.
Устіян Дмитро, 30 п.
Федиш Йосиф, 9 л.
Федишин Михайло, 30 п.
Хмільовський Йосиф, 10 пн.
Ходан Онуфрій, 215 з. о.
Ходинчак Петро, 9 л.
Худзяк Йосиф, 30 п.
Хировський Володислав, 9 л.
Циганик Яків, 59 п.
Шайкевич Григорій, 28 а.
Школьницький Андрій, 3 у.
Шипульняк Іван, 36 з. о.
Янковський Кароль, 30 п.

ПОЛОНЕНІ:

Романишин Василь (оберляйтн.), 85 п. (в Сербії)
Шухаєвський Йосиф (кад.), 9 п.
Бакай Дмитро, 36 з. о.
Басай Михайло, інф. (в Росії)
Беник Стефан, 9 л.
Білоус Дмитро, інф. (у шпитали в Росії)
Бущак Іван, інф. (в Росії)
Вовчук Юрко (в Росії)
Гайдейчук Никола, 36 з. о.
Гнат Йосиф, ранений (в Росії)
Грунд Андрій, 30 п.
Касилевич Михайло, 3 у.
Кобсевич Богдан, інф. (в Росії)
Косяк Людвик Никола, інф. (в Росії)
Ковальський Василь Михайло, інф. (в Росії)
Кравчук Володислав, 30 п.
Ляпляв Прокін, інф. (в Росії)
Лесьо Кароль, інф. (в Росії)
Мацуляк Петро, 36 з. о.
Пайнюк Василь, інф. (в Росії)
Пастернак Василь (в Росії)
Петришко Михайло, ранений (в Росії)
Піхурко Михайло (в Росії)
Придаток Фелікс, 30 п.
Рудко Іван, ж. (в Росії)
Савчук Юрко, інф. (в Росії)
Савуляк Михайло, інф., ранений (в Росії)
Теркула Йосиф, інф. (в Росії)
Уличний Матвій, інф. (в Росії)
Федорнюк Дмитро, інф. (в Росії)
Фуштей Іван, 36 з. о.
Шевчук Онуфрій, інф. (в Росії)
Шнур Йосиф, ранений (в Росії)

Листа утрат ч. 120
видана 4. лютого 1915.

УБИТІ:

Геншт Тадей (кад.), 36 л. (9. XII, 1914)
Атаманюк Петро, 24 п. (30—XI—15. XII, 1914)
Барановський Казимир, 24 п. (30—XI—15. XII, 1914)
Білинський Василь, 36 л. (30—XI—15. XII, 1914)
Бортейчук Дмитро, 24 п. (30—XI—15. XII, 1914)
Ватаманюк Никола, 24 п. (30—XI—15. XII, 1914)
Григоращук Іван, 24 п. (30—XI—15. XII, 1914)
Гринюк Юліян, 36 л. (30—XI—15. XII, 1914)
Гарлинський Василь, 36 л. (30—XI—15. XII, 1914)
Геник Василь, 36 л. (9. XII, 1914)
Гродзіцький Петро, 36 л. (9. XII, 1914)
Данилюк Василь, 24 п. (30. XI—15. XII, 1914)
Деметчук Никола, 36 л. (9. XII, 1914)
Ісаюк Іван, 36 л. (30. XI—15. XII, 1914)
Ісопчук Тимофій, 24 п. (30. XI—15. XII, 1914)
Калинич Ілько, 24 п. (30. XI—15. XII, 1914)
Коржук Никифор, 24 п. (30. XI—15. XII, 1914)
Костюк Павло, 36 л. (9. XII, 1914)
Кострубяк Петро, 36 л. (9. XII, 1914)
Кислиця Іван, 36 л. (30. XI—15. XII, 1914)
Лесюк Михайло, 36 л. (30. XI—15. XII, 1914)
Личковський Олекса, 36 л. (30. XI—15. XII, 1914)
Малярчук Семен, 36 л. (9. XII, 14)
Марчук Петро, 36 л. (30. XI—15. XII, 1914)
Марусяк Юра, рез., 36 л. (30. XI—15. XII, 1914)
Марусяк Юрко, інф., 36 л. (30. XI—15. XII, 1914)
Мазурак Василь, 24 п. (30. XI—15. XII, 1914)
Моканюк Никола, 24 п. (30. XI—15. XII, 1914)
Мосорюк Никола, 24 п. (30. XI—15. XII, 1914)
Палійчук Теодор, 36 л. (9. XII, 14)
Ротарчук Дмитро, 36 л. (30. XI—15. XII, 1914)
Рибіцький Йосиф, 36 л. (30. XI—15. XII, 1914)
Савчук Василь, 24 п. (30. XI—15. XII, 1914)
Слухенський Семен, 36 л. (9. XII, 1914)
Станковський Тадей, 24 п. (30. XI—15. XII, 1914)
Сухотилкий Іван, 36 л. (30. XI—15. XII, 1914)

(Дальше буде).